

Piotr Plichta

Młodzi użytkownicy nowych mediów z niepełnosprawnością intelektualną : między korzyściami i zagrożeniami

Dziecko Krzywdzone : teoria, badania, praktyka 12/1, 136-138

2013

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

wijających wrażliwość na **czynniki szkodliwe bywa często wyższa niż przeciętnie**, a zespół warunków wychowawczych i środków dydaktycznych uważanych ogólnie za korzystny może nie być w odniesieniu do jednostek niepełnosprawnych wystarczającym stymulatorem ich rozwoju” (Kościelska, 1984, s. 349).

Nic nie zastąpi uważnej obecności i troski drugiego człowieka w życiu osób niepeł-

nosprawnych intelektualnie i doświadczania życia twarzą w twarz. Nowe media nie są panaceum na liczne problemy tej grupy osób, ale mogą być naszym sprzymierzeńcem w pracy z nimi, a dla nich być cennym uzupełnieniem oferty edukacyjnej, przyjemnością w czasie wolnym czy źródłem pozytywnych doświadczeń wynikających z możliwości wywoływania zmian i obserwowania skutków własnych działań.

Bibliografia

- Badia, M., Orgaz, B. M., Verdugo, M. A., Ullán, A. M., Martínez, M. M. (2011). Personal Factors And Perceived Barriers To Participation In Leisure Activities For Young And Adults With Developmental Disabilities. *Research In Developmental Disabilities*, 32.6 (2011): 2055-2063.
- Bank-Mikkelsen, N.E. (1976). *Misconceptions on the principle of normalisation*, IASSMD Conference, Washington, D.C.
- Bobińska, K., Gałęcki, P. (2010). *Zaburzenia psychiczne u osób upośledzonych umysłowo*, Wrocław: Wyd. Continuo.
- Buttimer, J. J., Tierney, E. E. (2005). Patterns of leisure participation among adolescents with a mild intellectual disability. *Journal Of Intellectual Disabilities*, 9(1), 25–42.
- Carr, A., O'Reilly, G. (2010). *Development of adaptive social behavior. Lifespan development and the family lifecycle*. W: A. Carr, G. O'Reilly, P. Noonan Walsh, J. McEvoy (red.), *The Handbook of Intellectual Disability and Clinical Psychology Practice*. London–New York: Routledge Taylor&Francis Group.
- Cooper, S. A., Smiley, E., Morrison, J., Williamson, A., Allan, L. (2007). Mental ill-health in adults with intellectual disabilities: prevalence and associated factors. *British Journal of Psychiatry*, 190, 27–35.
- Deutsch Smith, D. (2008). *Pedagogika Specjalna*, Warszawa: Wyd. APS, Wyd. naukowe PWN.
- Dylak, S. (2012). *Alfabetyzacja wizualna jako kompetencja współczesnego człowieka*. W: S. Dylak, W. Skrzydlewski (red.), *Media. Edukacja. Kultura. W stronę edukacji medialnej*. Poznań–Rzeszów: Polskie Towarzystwo Technologii i Mediów Edukacyjnych Poznań.
- Dylak, S., Ubermanowicz, Chmiel, P. (2010). *Działanie zmienia mózg, poszukiwania w Internecie także...* W: J. Morbitzer (red.), *Technologia dla edukacji*. Kraków.
- Hershkovitz, I., Lamb, M. E., Horowitz D. (2007). Victimization of Children With Disabilities, *American Journal of Orthopsychiatry, American Psychological Association*, 2007, 77(4), 629–635.
- Holder, M., Sehn, Z., Coleman, B. (2009). The contribution of active and passive leisure to children's well-being. *Journal Of Health Psychology*, 14(3), 378–386.
- Gutierrez, P., Martorell, A. (2011). People with Intellectual Disability and ICTs. *COMUNIAR*, MAR, 2011, 36, 173–180.
- Kostrzewski, J. (1981). *Charakterystyka osób upośledzonych umysłowo*. W: K. Kirejczyk (red.), *Upośledzenie umysłowe – pedagogika*, Warszawa: PWN.

- Kościelska, M. (1984). *Upośledzenie umysłowe a rozwój społeczny*, Warszawa: PWN.
- Krause, A. (2011). *Współczesne paradygmaty pedagogiki specjalnej*. Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”.
- Li-Tsang, C. W., Lee, M. Y., Yeung S. S., Siu, A. M., Lam, C. S. (2007). A 6-month follow-up of the effects of an information and communication technology (ICT) training programme on people with intellectual disabilities. *Research in Developmental Disabilities*, Nov–Dec, 28(6):559–66.
- Livingstone, S., Palmer, T. (2012). *Identifying vulnerable children online and what strategies can help them*. UK Safer Internet Centre, London, UK. Pobrano z: http://eprints.lse.ac.uk/44222/1/_Libfile_repository_Content_Livingstone%2C%20S_Identifying%20vulnerable%20children%20online%20and%20what%20strategies%20can%20help%20them%20%28LSE%20RO%29.pdf
- Little, L. (2004). *Victimization of children with disabilities*. W: K. A. Kendall–Tackett (red.). *Health consequences of abuse in the family: A clinical guide for evidence-based practice*, Washington DC: American Psychological Association, 95–108.
- Mikrut, A. (2007). Stygmat „upośledzenie umysłowe” a ryzyko zostania ofiarą przemocy, *Szkoła Specjalna*, 3, 184–191.
- Plichta, P. (2009). Młodzież upośledzona umysłowo w świecie nowoczesnych technologii komunikacyjnych. *Kwartalnik Pedagogiczny*, 4 (214).
- Plichta, P. (2010a). Korzystanie z nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych przez młodzież z niepełnosprawnością intelektualną. W: Z. Melosik, B. Śliwerski (red.). *Pedagogika alternatywna w XXI wieku*. Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”.
- Plichta, P. (2010b). *Uczniowie niepełnosprawni intelektualnie jako ofiary i sprawcy agresji rówieśniczej – kontekst edukacyjny*. W: J. Pyżalski, E. Roland (red.), *Bullying a specjalne potrzeby edukacyjne*, Łódź: Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Łodzi/Centrum Badań Behawioralnych Uniwersytetu Stavanger.
- Plichta, P. (2012). *Wyniki badań nad korzystaniem z internetu przez osoby z niepełnosprawnością intelektualną — praktyczne implikacje*. W: J. Pyżalski (red.), *Cyberbullying — charakterystyka zjawiska i profilaktyka*, Łódź: WSP.
- Plichta, P. (2013a). *Rodzice dzieci z niepełnosprawnością intelektualną wobec korzystania z internetu – próba zarysowania nowego obszaru badawczego i wstępne wyniki badań*. W: P. Plichta, J. Pyżalski (red.), *Wychowanie i kształcenie w erze cyfrowej*, Łódź: RCPS (w druku).
- Plichta, P. (2013b). *Uczniowie z lekką niepełnosprawnością intelektualną jako ofiary agresji elektronicznej*, *Studia Edukacyjne* (w druku).
- Pyżalski, J. (2009). *Agresja elektroniczna wobec „pokrzywdzonych” – Inny jako ofiara agresji*. W: I. Chrzanowska, B. Jachimczak, D. Podgórska–Jachnik (red.), *Miejsce Innego we współczesnych naukach o wychowaniu. Trudy dorastania, trudy dorosłości*. Łódź: WSP w Łodzi/Edukacyjna Grupa Projektowa.
- Pyżalski, J. (2012). *Agresja elektroniczna i cyberbullying jako zachowania ryzykowne młodzieży*, Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”.
- Patterson, I. I., Pegg, S. S. (2009). Serious leisure and people with intellectual disabilities: Benefits and opportunities. *Leisure Studies*, 28(4), 387–402.
- Sacker, A., Cable, N. (2006). Do adolescent leisure-time physical activities foster health and well-being in adulthood? Evidence from two British birth cohorts. *European Journal of Public Health*, 16(3), 331–335.
- Seale, J. (2009). *Digital Inclusion. A Research Briefing by the Technology Enhanced Learning Phase of the Teaching and Learning Research Programme University of Southampton*.

Speck, O. (2005). *Niepełnosprawni w społeczeństwie*, Gdańsk: GWP.

Williams, C. (1995), *Invisible victims: Crime and abuse against people with learning difficulties*, London, England: Jessica Kingsley.

Young users of new media with intellectual disabilities – between the benefits and risks

The article provides a rationale for why the subject of the new media usage by people with intellectual disability should be discussed. The new media may provide socialization and leisure environments for the disabled. Its additional potential, namely an opportunity to make independent choices is also highlighted. The status quo of the present research and literature studies concerning new media usage by users with intellectual disability is also presented. The paper includes an analysis of the relevance of some characteristics of intellectual disability i.e.: restricted cognitive abilities, lack of success, lower social status, higher risk of victimization in the context of new media features. A model of new media usage by the intellectually disabled has been introduced.

KEYWORDS:

INTELLECTUAL DISABILITY, NEW MEDIA, INTERNET, ELECTRONIC AGGRESSION

CYTOWANIE:

Plichta, P. (2013). Młodzi użytkownicy nowych mediów z niepełnosprawnością intelektualną. Między korzyściami i zagrożeniami. *Dziecko krzywdzone. Teoria, badania, praktyka*, 12(1), 121–138.

Artykuł jest dostępny na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa-Użycie niekomercyjne-Bez utworów zależnych 3.0 Polska.